

KUN-SZT-MÁRTON és VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetiközlöny.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Évesz évre — — — — — 4 frt.
Félévre — — — — — 2 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
A hirdetési díjak előre fizetendők.

MEGJELEN VÁSÁRNAP REGGEL.

Felolvasó szerkesztő: Nagy-László János.
REITZ JÁNOS. Csakányi József.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy haasolós példónként 10 kr.

NYILVÉLTETI KÖZLEMÉNYEK:

Peldónként 24 kr. — Helyegül 30 kr. külön fizetendő.

Az alföldi munkásmozgalom.

— zs) A háztető már ég. Itt is ott is kicsapkod már a láng, egy-egy lobogó tűznyelv. Az emberek megkísérik az oltást s a láng elalszik; a helye azonban füstöl, sűrűn, feketén, gyamasan. Ki volna elég botor ilyenkor azt hinni, hogy a tűz már el van olva; ki mer jól állani érte, hogy a fenyegető veszedelmé elmulj? Senki. Hiszen a következő percek egyikében már a vérszes, romboló elementum lángba boríthatja az egész tetőt. Az emberek aggódva és szomorú várakozással lesik, hogy mi történik. Elalszik-e a tűz avagy . . .

Magyarországon mindenfelé, de különösen az Alföldön aggróva lesi a mezőgazda, a birtokos, hogy a közeli napok mit hoznak? Békés munkát-e vagy rombolást. Egy egész esztendő keserves fáradozásainak — huszak szerény — gyümölcsét, vagy pedig harcot, kíméletlen harcot azok ellen, kik ettől meg akarják fosztani — nagyrészen joggal — követeléseikkel a legjobban terhelt osztályt az országnak.

A közeli gazdag Békésből, lenn a zsiros Bánatóból, de közvetlen szomszédságunkból, a Tiszazugból is — bár az előbbi vidékeken előfordult eseteknél enyhébben — szomorú és kétségbejött hírek érkeznek. Eleméren embervér folyt, két, kötelességek híven teljesítő esendőrt a dühöngő, fékevesztett néptömeg agyonvert,

Békés forr, a munkástömeg nyugtalansága, a társadalom elégtelen elemekinek forrongása aggódalommal tölti el az embereket lelket. Nagdu-lvaron emberhalált esett s a Tiszazugban az aratók, a szegődött és szerződéses, aratók százi tagadták meg munkaadóiknak a szolgálatait. Tisza-Föld-várra katonasággal rendeltek ki. Cizbakházára csendőrséget és mindenek felszűrt figyelemmel és féltő aggódalommal néznek az aratás idejének elérékezése elé.

S mindenek oka? Az elégedetlenség. Az immár minden tényező által elismert és senki által nem tagadtatkozó szociális kérdésnek fenyegető valótsága. Elégedetlen a szakmányos, mert keveselli munkája díjazását, elégedetlen a birtokos, mert terhel őriásiak, és fáradozásának gyümölcse, a termelt gabona ára csak aránytalanul alacsony, hogy megélhessen. Pusztul a jószág, a sertés elhull, a gabona ár kiesiny. A szegény embernek elpusztult a telen a pár malackája, melyből egy-két garast kereshetett volna, adósságba keveredett, hogy kihuzza az életet nyáját. És most? Most, hogy vesztességét helyreépítőja fokozódott igényekkel lép fel a munkaadóival, a birtokos osztállyal szemben, azon hiszemben, hogy ez öt nékülözni nem tudja. Mindez való, tény. De a helyett, hogy megértenék, hogy a birtokos osztály vesztessége is éppen olyan nagy, hogy az ő terhet is ugyanolyan méretűek, egyes lelketlen és semmirekellő, hazátlan és isten-

telen igaztók szavára hallgatva, szűrtakkal fenyegetnek, a lovszedelmesebb és legborzasztóbb fajtaiból, az aratási szűrtakkal.

A munkások követeléseit tulzoltak, de némely helyen nem egészen jogtalanok. A bérlo rendszer — tisztelt a kivételeknek — nemcsak a földnek utolsó esőpp zsírját szivja ki, hanem a maga tehetetlenségében a szakmányost sem ki-méli.

Magyarország főtartó osztálya, a kis és középbirtokosság az utolsó évtizedek alatt rohamosan pusztult. És az utolsó évtizedek alatt még a selyemhernyó tenyésztésre is több gondot fordított az állam, mint ezen osztály védelmére. A mi szerény véleményünk szerint ezen súlyos tünetet Magyarország szociális életének, nem kis mértékben befolyásolta azt a nagyarányú mozgalom, mely az idén mindenfelé észlelhető a munkásoknál.

Ha roszoga a ház, az alapját, a fundamentumot kell kijavítani, hogy azon az erősebb, a tartósabb ház felépüljön.

Ita a munkáskérdés alapja, a fundamentuma megerősödik, ha a föld több védelemben részesül, akkor ezen baj mihamarabb meg fog gyógyulni.

Most terjeszteték be a törvényhozás elé a kormány igen figyelemreméltó javaslatokat, ezek sokat javítanak majd e kétségbejött helyzetben. Csak idején érkeznek meg Mert az elégedetlenség vérszes lángja már-már kicsapkod. Itt is, ott

TÁRCA.

Melancholia.

A „Kunszentmárton és Vidék” eredeti tárcája.

Tudok egy fát, dús lombu tölgyet . . .
Kopár mezőn áll, egymagán.
Árnyába csillapnia dölhet
A vándor, forró napszakán.

Tenger levél idézözi zsongva,
Vig madárfutty, vidítja fel,
Áldon gondolhat dalra, lombra,
Mög létejen, ha utra kel!

Gyerekkoromban alkonyórán,
Dötem le én, e fa alatt . . .
Bus estő nőt a szőfélyő árny,
S dal, futty, jöveden elszakadt.

Moredó aj romogva intott:
Törzsnaknek fájt títka van!
Bus lésez, látván búdúni minket . . .
Siess, míg elhagyhatás vígan!

De ekkor a fa titkos óva,
Denévörtököt szűltu már . . .
Sötét mezők felét nyomomba
Sikoltva szállt az éjmadár.

Titkos agyánál, míg őrle élek.
Őnén magamól fölök én,
Egy szeg elkarhottó lélek,
Költözhetett egykor belém.

Nem éri ezt a virg, a boldog,
Nem minden nótám csupa bu, —

Díváj kirben én is mosolygok,
S főtörtélem, ki szomorú.

De hogyha jön a gonosz óra
S elszelelt mind a czimbora:
Benszomban sírva, átkozódva
Riad a szűnyök talpára.

És sőhájszárnyra kelve vígan
Egy mindeneségt gyaszta lép . . .
Lazonytól ásapát, remeg ajkám,
Lelkem tétőng, pusztá seb.

Édes! ne jójj ekkor hívelőz . . .
Vagy bődös is oly bu fogam,
Hogy soha többé nem pihenhetez,
Karomban igaz, boldogam.

Telökes Béla.

Féltében.

Az ég szerelméért! minék is olvasta azt az átökönt könyvet . . . Hisz gondolhatta, hogy az ilyen nem való laikus ember kezébe. Ha nem olvasta boldog tudatlanságban élt napjait, nem is sejtje semmit. Ugy azonban szüntelenül bántja a rémes gondolat, a szűnyő ketely.

Vagy tán nem is ketyél többé, hanem a rideg valóság? Nem illik-e minden jelenség, úgy amint le van írva abban a szereneseleten miben, az ő szánalmas állapotára? Oh az a sors, a mely fenyegetti, rosszabb a halálnál! Leszűnyő a tengődésig, hogy csak a teste legyen ép, de úres a lelke. Leszűnyő olyan lényre, a melynek öntudata majd elhomályosul, majd rabja lesz börtönzmas képzelőteknék, a megbomlott agyvelő zalmas vonaglásának. Pedig ez fenyegeti,

szüntelenül jelentkeznek a hirmondók, felismerésükre megtanították az a rémítő könyv. Mi-lyen fáradtan, bálygaltan végti napi munkáját, azt a sok szomatizált és lelvártás abban a sötét irodában! Ott kell ülnie egész nap, reggeli nyolcz órától a déli harangszög és kettőtől esti nyolczig, a mielő rendszerint kilencz, sőt tíz lesz. Már mikor feljött Budapestre, nehezeze esett, most azonban alig bírja már. Hogy kell magat erőltetnie és milyen kedvetlen, monny erőszerte van szűkese, hogy azt ne sejttesse főnökeivel, környezőivel! Hogy bánja, felgátolja őt, minden eséklyesül! Ó ki annyira türelmes volt, gyaktam mily hevesen utasít vissza minden életmondást. Egészen bele vörösödik, érzi, hogy tudni a vér a fejebe.

Aztán meg azon is veszi észre magát, mintha a memoria gyöngülne, mintha nehezeze esnék a gondolkozás. És azok a különös figurák, mikor nem rövid olvasás után elolvaj lámpáját, hogy aludni térjen, hogy jászadoznak eszükre szemtől, hogy ragyognak gyönyörűsége, váltakozó színekben, a „mouches volantes” kapraztatják, mint talán nemokora kapraztatni fogják az érzék csaldások.

És ekkor majd beáll a színek pusztasága, mikor nem fog többé realsimni azokra, kiket szeret, kiket imád. A mikor igerevile belső izgatottsága által, tan eltaszítja durván két kis gyermekét, a kiken rajongó szeretettel csinált, hisz” egyedül emlékei voltak boldog, de rövid hásszágának; a nyolcz éves Gyula és a hat nevére emlékeztettek. Nem maradtatott tovább azon a helyen, hol ő kísérte sírjába; inkább lekötözött a jól jövedelmező falusi jogyzőségőrei

is. Oltogatják az egyesek épnyit, mint a hatóságok, ma még nincs veszedelm. De hogy a holnap mit hoz, ki tudná azt megmondani?

HETI HIREK.

Kunszentmárton, június 02.

• **Dr. Frank Ödön** közegezségügyi felügyelő a f. h. 18-án Budapest Kunszentmártonra érkezett az artezi kut vizének fellévisz-galátára. A közegezségügyi felügyelő a vízzel előzősérínt meg volt elégedve s kijelentette az előjárásnak, hogy végleges szakvéleményét mielőbb beterjesztje a miniszterhez. Az esti vonalattal azután vissza utazott.

• **Estkor.** A szódai Béla keszmetői kereskedő a máj napon tartja esküvőjét Schiffer Jakab, Kunszentmárton kereskedő kedves leányával Szereánával.

• **Vármegyei közgyűlés.** Szolnok vármegye törvényhatósági bizottsága a f. é. II. énevényed rendes közgyűlést június hó 24-én tartja meg. A Tiszazug-érlelő fontosabb tárgyak, melyek megvitatás alá kerülnek: 1) Tiszazug-Rév közűség szabályozási tervének bemutatása. 2) Tiszazug-Kunszentmárton h. é. vasút segélyezése ügyében megtartott tárgyalás jegyzőkönyvének bemutatása további intézkedés végett. 3) A Kunszentmárton-Istvánháza közt szakaszának a földm. miniszter által kívánt áthelyezése tárgyában előterjesztés. 4) Dékány Lajos felelőseze T. Inoka közűség határozata ellen a t-inokai szőlők melletti úton levő dobogó elbontása tárgyában. 5) Kunszentmárton közűség határozata S. közűs átmetéshez alsó szakaszának elhagyása folytán szükséges föld átalakítás költségei tárgyában. 6) Kunszentmárton közűség határozata a körsz. tiszazug-marosi árn. társ. által a közűség belterületén építendő vízfelvezéshez szükséges területek megszerzése tárgyában. 7) Berecsy Viktor közűség adóügyi jegyző felelőseze Kunszentmárton közűségben a folyó évi márczius 23-án megtartott közűségi irnokválasztás ellen. 8) Kunszentmárton közűség határozata a tervezett T. Ugh-kunszentmártoni h. é. vasutnak 3000 forint leendő segélyezése tárgyában. 9) Csepka közűségnek ugyanily szemlélt határozata ellen Cibulka Gyula arról által beadott felel-

nyalta a maradékok. Huzódott tehát a komisszió.

— Nem, nem megyek.
Sötét a fu engedelmessége erős indulata hozta. A hávezetésekké oda kiáltott a tövévára álló fiúra.

— Még rögjön!
Sötét azonban rávált:
— Nem kell már, majd magam megyek, s ezzel dühösen besapta az előszobába vezető ajtó, fogta a kalapját s miután a folyosóra nyíló ajtó is besapta magva, lement az utcára.
— Nehány percz múlva egészen csillapodott tért vissza szobájába, ahol rövid felőra múlva néhny félenken benyitott.

— Már nyugodtabb vagy? De hogy is lehet így indultába jönni?
— Miért? Hát... Ah! a szivár miatt. Már nem is gondolom rá. De milyen makrancos ez a gyermek! — Hát akár arzen ültök volna, de így elátkozni talajdon gyermekednek oly ándoklanti.
— Mit? nem értelek, — miről beszélsz?
— Hát azt mondtad, mikor kimentél a folyosóra és oda csaptad az ajtót: 'Verjen meg az isten.' — Saját gyermekednek! — Én mondtam! Én? Lehetetlen. Hát hallott-e engem valaha atkozni?
— Hát igen, hisz ép azért csodálkozok. A család is egészen elámtott, hogy lehet az ur ilyen haragos! De én azt nem mondtam, esküszöm neked. — Mondtad, csak hogy bizonyosan nem emlékszel, úgy haragodhatni mit szóltál? Különb találva van, jüj ebédre. Rögjön rögj, menj csak.

— Az öreg asszony ment kiszélni a levest. Sötét magában maradt, borzasztó izgalom fogta el. Hát már annyira van, hogy nem is tudja többé,

bezés. 10) Vürt Erzsébet felelőseze Kunszentmárton közűségnek Vürt Erzsébet által fentartott ovoda segélyezése tárgyában hozott határozata ellen. 11) Kunszentmárton közűsége határozata a tanító díjak zeszedések beszedése tárgyában, Szalay Zsigmond és társai felelőseze ezen határozat ellen.

• **Ellenőr választás.** Kunszentmárton nagy közűségben úreszedésben lévő ellenőri állás betöltésére a főszoigabíró 4896/k. 895. szám alatt kelt rendeletével a választási idejét 1897. évi június hó 21-ik napjára tűzte ki, miert is a közűsége határozatában 1897. évi június 21-ik napján, vagyis hétfő délelőtt 9 órakor tisztújító közgyűlést tart a képviselő testület, melynek megválasztására az ellenőri állás betöltése lesz. A mint hírből, az állásra eddigelő két komoly pályázó akadt és pedig ifj. Urhanoovits Antal és Gaál József, kik mindketten már hosszabb idő óta szolgálnak Kunszentmárton.

• **Munkás mozgalom T. Földváron.** A f. h. 15-én hajnalban a tisztáfdvári csendőrs három socialistát vitt be Tiszazug-Földvára Csi-bakházáról s azokat az ottani őrsön helyezték el. Rögörre mintegy 500 főnyi embertömeg jött be Csi-bakházáról az őrsőh, követelvény három társ kiadatását. Az őrs 12 emberével lövéssre készen kiszorította a tömeget a helyiségből s vezetőik közül mintegy 20 embert tartóztatott le s azokat a közűségeháza kísérte. Ezután mintegy 130 elégedetlen munkás a közűségeháza ment, erre a csendőrség a szolga-bíró hivatalon keresztül kiment az udvarból s a közűségeháza haput bezáratta s így a 130 főre tehető lazonogt beszorította; ezek közül 86-ot rögjön letartóztattak, a többi elbocsátottak. — A főszoigabíró, komolyabb veszőletőt tartva, sürgönyleg katonaságot kért, mire egy század kőből vonaton meg is érkezett, de szükség nem volt rájuk, mert az őrs komoly felépése elegendő volt a forrongó néptömegek lecsillapítására.

• **A kunszentmártoni rk. népiskolák vizsgálatainak sorrendje június 22-én veszi kezdetét, amikor d. e. külvárosi vegyes osztály tartja vizsgát a f. h. p. d. e. helyi iskolák: 23-án d. e. a L. fu. — I. kény. — u. I. vegyes és II. vegyes osztály; 24-án d. e. a II. fu. és d. u. a I. leányosztály; 25-én d. e. a III. fu. és d. u. a III. és IV. leányosztály; 26-án d. e. pedig a IV. vegyes és d. u. a V. és VI. vegyes-osztály vizsgáikat, amelynek vezetőivel követezik a torna vizsga. — Másnap 27-én lesz az ünnepléses Te-**

nyalt a maradékok. Huzódott tehát a komisszió.

— Nem, nem megyek.
Sötét a fu engedelmessége erős indulata hozta. A hávezetésekké oda kiáltott a tövévára álló fiúra.

— Még rögjön!
Sötét azonban rávált:
— Nem kell már, majd magam megyek, s ezzel dühösen besapta az előszobába vezető ajtó, fogta a kalapját s miután a folyosóra nyíló ajtó is besapta magva, lement az utcára.
— Nehány percz múlva egészen csillapodott tért vissza szobájába, ahol rövid felőra múlva néhny félenken benyitott.

— Már nyugodtabb vagy? De hogy is lehet így indultába jönni?
— Miért? Hát... Ah! a szivár miatt. Már nem is gondolom rá. De milyen makrancos ez a gyermek! — Hát akár arzen ültök volna, de így elátkozni talajdon gyermekednek oly ándoklanti.
— Mit? nem értelek, — miről beszélsz?
— Hát azt mondtad, mikor kimentél a folyosóra és oda csaptad az ajtót: 'Verjen meg az isten.' — Saját gyermekednek! — Én mondtam! Én? Lehetetlen. Hát hallott-e engem valaha atkozni?
— Hát igen, hisz ép azért csodálkozok. A család is egészen elámtott, hogy lehet az ur ilyen haragos! De én azt nem mondtam, esküszöm neked. — Mondtad, csak hogy bizonyosan nem emlékszel, úgy haragodhatni mit szóltál? Különb találva van, jüj ebédre. Rögjön rögj, menj csak.

— Az öreg asszony ment kiszélni a levest. Sötét magában maradt, borzasztó izgalom fogta el. Hát már annyira van, hogy nem is tudja többé,

Dem. — A helybeli iparos tanácsosok 24-én és követező napjában tartja vizsgát egész 27. bezárolg. — A kereskedő tanácsosok vizsgája 24-én d. e. 10 óra után lesz. — Az osztalati őr. népiskola vizsgája, amint értesülünk, 27-én fog megtartani.

• **A kunszentmártoni szabadelvű párt tagjai** urnapján, a f. h. 17-én népes értekezletet tartottak a közűségi olvasóköriben. A tekintélyes számban megjelentek dr. T. Alányi Ottó közűségi főorvos, az értekezlet összehívója meleg szavakkal üdvözölt. Hosszabb megnyitót beszédeben előadta az értekezlet célját. Indítványozta, hogy az immáron lejártaul katonai törvényjavaslatok benyújtása fölötti örömeinek a kunszentmártoni szabadelvű párt is adjon kifejezést, így a miniszterelnökhez intézendő üdvözli feliratban, a melyben egy báró Bánffy-nak valamint báró Fejérváry honvédelmi miniszternek a párt meglez köszönetét és tőrheterletlen bizalmát dokumentálja ezen fontos nemzeti vívmány létesítése alkalmából. A jelen voltak dr. Talányi proppozíció it a kerület felvolvasott üdvözli feliratnak meg lelkesedéssel, egyhangulag elfogadták. D. ö. k. Elek indítványozta, hogy ezen alkalommal egyszersmind a szabadelvűpárthoz és a kerület orsz. képviselő-höz dr. H. Ajdu Józsefhez is intéztessek üdvözli irat, biztosítván a pártot a szabadelvű eszmék iránt való meleg ragaszkodásukról s a kerület képviselőihez szeretetközlés és bizalomról. Szintén egyhangulag elfogadták. Ezután dr. Talányi és dr. Hajdu életetése közben a gyűlés feloszlott.

• **Ejgyezés.** Dr. Deutsch József, kunszentmártoni orvos a napokban jegyezte el Friedmann R. ö. s. k. a. Friedmann D. a. n. D. a. n. ö. moraviciai kereskedő és bírtokos kedves s művelti leányát.

• **Gyászvort.** A szentesi ev. ref. egyház lelkisapora, Filő János, Csongrád vármegye törvényhatósága és Szentes város képviselő-testületének tagja, az országos közoktatásügyi tanács tiszteletbeli tagja a f. h. 12-én elhunyt életének 74-ik évében. Temetése a f. h. 14-én ment végbe imppozns részvét mellett.

• **Pótadók.** A Tiszazugban a f. évi pótadók a követező közűségek szerint: Kunszentmárton 52 szaz. Csepka 54 szaz. Szélevény 28 szaz. Csi-bakháza 47 szaz. Tiszazug-Földvár 26 szaz. Tiszazug-Inoka 46 szaz. Tiszazug-Kürt 22 szaz. Tiszazug-

hogy mit beszél? Hiss ez örület, a végnek kezdete.

Akárhogy kínosza agyát, sehoggy sem bír visszameneközni, hogy illyet mondott volna. Pedig van reá két tanu. Ah! elvész az eszt. Hát valóban megőrült? Élő halott lesz ő... A kit majd apórnál kell, a ki nem tud többé kerözni. — És erre az apórnára reá fog menni még az az egy-két ezer forint is, a mi keszerveken gyűjtött vagyonszájkat képezi. Aztán koldusok lesznek ő is, gyermekük is. Nem legálább azok legyennek megkínve. Nem lesz ő tovább seinknek, muzsá magának. Egy hirtelen elhatározással az alkahoz közeledett. Kijáhalott, alatta három emeletnyi mélységben az érteketlen kemény követet. Igen, ez a legbiztosabb! Mig oda leér, a szédítő úgrás közt elfogja hagyni még öntudata is. Nem is fogja érezni a halált. Egy pillanet műve az egész. Csak hátszorg.

Hidig borongás futott végig rajta. De azért még összeszedte minden akarat erőjét a keresztilt vetette magának, párkányon. — Mikor az öreg asszony a háznép előtt jávszvekkelt, miert is tette neki szemrehányást, hiszen ha valaki mondja is, hogy: 'Verjen meg az isten!' azért nem gondolok komolyan — kiderített, hogy a házimester csak az imént mondta e szavakat, persze szintén annélkül, hogy komolyan gondolta volna.

De mi! a hogyan most ismételt a házimester ez által szavakat, mennyire baszontl a hangja a szegény bészesség, a ki immár örökké elmeult! Hát ha écsémnek igazza volt az e másik hang ejtett minket családúba?

Irgalmas Isten!

Petrus.

Nagy-Rév 32 sz. Tisza-Sas 29 sz. Tisza-Vehy 31 sz. Tisza-Várkony 24 sz. Tisza-Verseny 31 sz. Rakóczi 23 sz. Kun-Csorba 29 sz. Mesterzsalók 20 sz. Ezen kules természetesen rögleg nem egészen pontos, de így is kitűnik, hogy a Tisza-Zugban bennünket csak Csépa előz meg, a mi a potádó magassággal illeti.

* **Vízbe futt.** Ne dő Márá, tizenhét éves hajdán, a napokban több barátjával egy köz-érdő melletti Körösbé ment fürdőni. Fürdés közben egy kubbikgödrbe esett, a hol az uszni nem tudó cigányleány társni szeme láttára azonnal elmerült. Mire kihúzták, halva volt.

* **Az idén nem lesz holt szezon.** A politikai és társadalmi életben olyan élénkesség uralkodik, hogy az idei nyári ügy látszik a legváltozatosabb eseményekkel lesz tele. A katonai javaslatok a politikai elfogadása szerint egy nagy fordulatot jelentenek és nem lehetetlen, hogy már a legközelebbi jövőben a politikai életben új formációk és nagyobb politikai átalakulások fognak bekövetkezni. Ezekenkívül a bevezetés alatt álló parlamenti nyári tárgyalások és aratási munkaszünetek mind felkeltik a közérdeklődést. Az olvasóközség méltán helyezte tehát súlyt arra, hogy e mozgalmas időben az eseményekről gyors és kimerítő értesülést szerezzen. Ez okból felhívjuk olvasóink figyelmét a szezon elején a „Magyarország” napilapra, a mely a hírszolgálat terén mindaddig igazán pártatlan dolgokat produkált. Ebből az újságból értesülhet az olvasó mind először azokról a politikai és társadalmi eseményekről, a melyek a közéletet foglalkoztatták, gyors és kimerítő közlésekben ma már minden versenyen felül áll. Bel- és külföldi események közzétételének a polgárok számára az elmozdított határáig ment el s ennek köszönhető a végsőüléseinek gyorsaságát és megbízhatóságát. A távirati és telefonhálózatok összes vonalain állandó és kiküldött tudósítói és szolgálatokat teljesítenek, míg a társadalmi, tudományos és művészeti rovatok elért a legjobb név szerzőket sikerült megnyerni. A „Magyarország” az egyetlen fővárosi napilap, melynek vezetői között áll a Bartha Miklós nevével találkozunk. E ragyogó toll publicista ezikké a magyar hírlapírás történetében új korszakot nyitott meg. Bartha Miklós írásait elolvassuk az érzelmeig meg skálaján, az iróni erények nemességén, a jellemzés szinguláriságán és erején felül a hazafias érzés oly közvetlen melegsége jellemzi, hogy neve a magyar nemzeti állam programja és a magyar újságrészközössége. A „Magyarország” mely rövid néhány év alatt a zsurnalistika sikereik egész sorozatát tekinthet vissza ma már a legváltozatosabb magyar újság és tetszős formájával és komoly tartalmával egy a fővárosi, mint vidéki közönséget valószínűleg megdöngözteti. Igen nagy előnye a „Magyarországnak az is, hogy már az éjjel induló vonatokkal továbbvitattatva, a vidéken mindenütt egy felnapló előzi meg a többi napilapokat. E felnapló különböző a hivatalnok, gazdák, kereskedők és iparos községeire nézve nap-nap után megbeszélhetők az érdekes képművek. Főzárterület az a „Magyarország” eddig hiánytalanul tetsző gyorsasággal, ezért lett újságványa nélkülözhetetlen, pótlóhatatlan napi olvasmány egy a fővárosi, mint a vidéki közönségnek. A „Magyarország” előfizetési ára: egy évre 14 ft, félévre 7 ft, negyedévre 3 ft 50 kr, egy hóra 1 ft. Az előfizetés a legelzserűbben postai útvánon a kiadói hivatalba Sándor-utca 2. sz. küldendő.

* **Értesítés.** A távirat-feladás megkönnyítése oly helyeken, ahol csak postahivatal van. I. azon esetből, hogy oly postahivataloknál is lehessen táviratokat feladni, ahol hivatal nincs, a zart levelezőlapokhoz hasonló alakú zárható „táviratlapok” vannak forgalomban. Ily táviratlapok kaphatók minden posta- és táviradó, illetve postahivatalnál, nemkülönböztve a franko-jegy árusoknál darabonként 31 krajczárért s felhasználható a magyar korona területén bárhol, Európán bármely államába szóló távirat feladásánál. Azokra nézve, akik táviratnál nem bíró helyeken laknak, a táviratokat az ilyen lapok használatára megkönnyíti, mert bármely postahivatal elfogadja s a legelső postaindítással küldi el a legközelebbi táviradiváralhoz express levelek módjára és díjmentesen. Ha a feladó ajánlva kívánja a zart táviratlapon írt táviratát a táviradiváralhoz elküldeni, ezért meg kell fizetnie a 10 kr. ajánlási díjat. A zart táviratlapon írt távirat a levelezőlap-szerkezébe való bedobás után is feladható. 2. Egy ily táviratlapon minden rá-

zetés nélkül fel lehet adni egy a magyar korona területére. Ausztriában, a megszállott tartományokban, Németországba, vagy Szerbiába szóló 10 szóból álló táviratokat; 10 szóból felül minden további szóért 3 kr jár s ezeknek díját, a táviratlap belső oldalára ragasztandó megfelelő értékű franko-jegyekkel kell lerónni. Ha a távirat címzettje oly helyen lakik, ahol nincsen táviradó hivatal, a czímben meg kell nevezni az utolsó táviradó nevet, a czím előtt pedig a továbbzállítás módját; nevezetesen a beföldi forgalomban: a) „postával”, ezért díj nem jár; b) „postán ajánlván”, ezért 10 kr díj jár; c) „postán expressz”, ezért 25 kr díj jár; d) „külföldre fizetve”, ezért 40 kr díj jár. 3. A zart táviratlap miként való használatára nézve annak kilső oldalán rövid „figyelmeztetés” foglaltatik; aki azonban bővebb tájékozást kíván, vagy a külföldre szóló, ugyiszintén ha sürgős táviratokat akar feladni, vagy a választás és bérmentesítés kívánja, ha táviratának mikor történt kézbesítéséről értesítést kíván, az felvilágosítást a postahivatalhoz fordulhat, mely azt kötelessé megadni. 4. A táviradiváral a posta útján hozzá érkezett zart táviratlapon írt táviratokat még azon esetben is azonnal továbbítja, ha a díjak nincsenek is teljesen fedezve, feltéve, hogy a fedezetlen díj 20 krmal nem több és a feladó teljes czímát a táviratlap megfelelő helyén fejtette. Ez okból a feladónak saját érdekében áll, hogy czímét és lakását a legnagyobb pontossággal írja fel a táviratlapra. A hiányzó díjak portmentesen levelező útján 10 kr költséggel együtt a feladótól utólagosan szedettek be. 5. Ha a távirat díjából 20 krmal több fedezetlen, vagy ha kevesebb is, de a feladó czímét fel nem jegyezte; a táviradiváral a zart táviratlapon írt táviratokat a feladónak, illetve a beföldi postahivatalnak visszaküldi. 6. Elrontott táviratlapok 1 r. ráfizetés mellett becsérthetők, az azokon feiragszott, fel nem használt franko-jegyek pedig az érték 10%-ának levonása mellett épen úgy válthatók be a postahivataloknál, mint az elrontott franko-jegyek. Budapest, 1897. május 24-én.

M. ktr. posta- és táviratigazgatóság.

Különfélek.

* **Az iskolában.** Tanár! Micsoda zaj az, amit már az egész órára hallok, onnan a hátulsó padok felől? Tanuló: Bocsanat, tanár ur a szakálam tör magának utat.

Ha marább szólt volna. Tudodová megyek a nyáron fürdőbe? Marienbadba. Jé oda te is Gizella? — Jaj lelkek nagyon sajnálom, én már nem mehetek oda, mert már mondtam a ferjemnek, hogy a mellem fáj... hát valószínűleg Gleichenhergbe-megyünk... miért is nem szóltam hamarabb...!

Vállalkozó szellem. Megszóltát a hadnagy egy bakát. — Akarsz e legényem lenni szabó? — Akarok, hadnagy ur! — Remélem nem vagy iszakos! — Nem én, hadnagy ur! — De egy kis pálinkát csak megiszol? Akár egy akot, hadnagy ur!

Az igaz hívő. Egy jámbor fűszerkereskedő így szól a segédjének:

— János öntéted-e a rumba vizet? — Igen. — Megkeverted homokkal a cukrot? — Igen. — Megnedvesítetted a dohányt? — Igen. — Hát akkor örülj komiszkenyeret a borsó közé és aztán gyere a templomba.

Hétről-hétre.

Ezen át kell esni.

Irtó: fharos.

„Il faut passer par là”
Érről szól az ének,
Nagy dírtája van most
E szálló igének;
Ez hangzik most szerteszétlyel
Az egész országba,

Ne maradjunk mi sem hátra...
De mert maesként zakósk
Nem akarunk árulni,
Nem szép az ilyesmi,
Mondjuk hát ki jó magyarári:
Ezen át kell esni.

A napokban egy hallottam
Nem állók jól érte
Egy dugszagad mágnásasszony
Azt a kogyert kérte,
Hogy Szent-Márton befogadja,
Keresest is házat,
Ezt is nézte, azt is kérte
Mondhatnak vagy száznét
De azota küldt róla
Kacska volt, más semmi
Ha érik már az uborka:
Ezen át kell esni.

Ha valaki handa-banda
S búszkeny ver mellet,
Mint az éde mindűtt megtértenk
S itt is történet nem rég,
Hogy így, meg úgy, ki ő, mi ő,
Hogy majd megmutatja,
S aztán róla az érdeklő,
Azt a kis hirt kapja,
Hogy már egyszer orvosiilag
Kelltem megvizelni,
Kérem szépe drága uram
Ezen át kell esni.

Az aratók a kényeztetek
Sztrejlikl fónygetnek;
Engem ugyan ezzel csöppet
Nem rémítettek meg;
És pedig több oknál fogva,
Egyet im elmondok,
(Melyért engem nem bántanak
Mostanság a gondok)
Egy jól hosszú, hat láb széles,
Birtokom csak ennyi,
De azért az arat'son,
Azon át kell esni.

Közgazdaság.

Terméskilátások és a gabonáinak.

Az időjárás immár kedvezőbbre fordult, a levegő száraz, a gabona kibontakozni romló helyzetéből, és igen sok helyen megmegtört lesz a termés is, a melyet már a gazdák felgöngyölögöngyölként tekintettek. Az ősi termésnek mindelőször a rozsoképek és gazsoké. Az a sok víz és nedvesség, amely kivált május hó második felében oly nagy terjedelmű területen feledt, mindennemű növényre nagyon káros hatást gyakorolt.

Külföldön sem mindenütt kedvező a vetések állása, amely azonban bizonyos, hogy a beállított kedvező időjárás sokat javított rajta. Németországban az időjárás melege és termékeny volt, a vetések jól állnak a rumba vizet. Franciaországban a hivatalos jelentések kedvezőbbnek tüntetik fel a vetések állását, mint 1896-ban. Angliában a kilátások szintén javultak. Amerikában az időjárás szintén jobbra fordult. Oroszországból igen eltérő a jelentések, az időjárás pár nap óta jobbra fordult. Dél-Oroszországban nagy részben a buza már kalászat mutatja; a rozsdá szorványosan fölfelelt terjed, de a gazdák azt hiszik, hogy a rozsdák nem lesz jelentékes. Oroszországban a jelentések kedvezők, s főleg a rozsoképek és gazsoké. Az ősi termés, Spanyolországban uralgó nagy szárazság a vetésekben lényeges kárt okozott. Romániában a gyakori és erős eső és zivatarok kárt okoztak főleg a buzáknak. Szerbiában, Bulgáriában, Türökországban a mezei termények állapota kielégítő, az időjárás kedvező.

A külföldi gabonailletirányzata a meleg és termékeny időjárás folytán és a beállított jobb terméskilátások következtében folyton javulni. Az európai kontinensre a múlt héten szállítottak 350,000 q. búzát és 19,000 q. tengerit. Anglia-

ban a hozatalok jelentékenyebb és pedig volt 262.000 q. buza és liszt, aul körülbelül 20.000 quarter több, mint a mennyit a heti szükséglet kitesz. A hótén itt és Franciaországban is gyenge volt a kereslet. Hollandiában és Belgiumban eleinte szilárd hangulatu volt az üzlet, azután lanyhább lett. A budapesti piaczon a gabona áralakulása az utóbbi időben a külföldi irányított függetlenül fejlődik és a hangulat folytonosan változik, a szemint a mint jó vagy rossz szabik hírek érkeznek a vetések állásáról. Sajnos azonban a mult havi kedvezőtlen, eső, zivatros időjárás, amelynek következtében a rozsda terjedéséről, sárgult, megdült vetésekről szaporodnak a panaszok és már teljes határozottsággal lehet konstatálni, hogy a rozsda, mely eddig csak levelekben húzódtott meg, a kacsába is átszáradt, a visszacsúszott tehát csakhamar újra szilárdsg követte, mert tekintettel a kilátásban lévő rossz termésre a fogyasztás vásárló kedve is feledőbb. A sok panasz hatása nemcsak abban nyilvánult, hogy az ár esőkénnek fenn akadt, hanem meglátszott az árfejlődés is.

Ujhelyi Nándor.

Heti jelentés a gabonapiacról.

Készulhat a hét első napjaiban wagon árban sűrűsen kínáltak a szemintben a kereslet korlátotabb volt, az irányzat lanyhult, a hét második felében malmaink a vásárláshoz hozza lát-tak s az üzlet határozott szilárd jellegű öltött.

Szokvány cikkeik kezdetben olcsóbb arfo-lyamok mellett mozultak, mert javult az időjárás — de később újra szilárd hangulat emelkedett tulsulyra a vetelek befolyása alatt.

A mai helyi árak a következők:

Buza	—	—	—	7-60 — 7-80 frt.
Tengeri	—	—	—	3-40 — 3-60 frt.
Árpa	—	—	—	4. — 4.20 frt.

REGÉNY.

BOLYÓG CSILLAGOK.

(A „Kunszentmárton és Vidéke” eredeti regénye.)

Ira. *

(Folytatás.)

12

Eliz, bár nem sejtette azt a nagy és mely hátint, mit Dezsőre gyakorolt — boldogabb volt, mint valaha.

Szívét — érintetlen, szüzistiza lelkét — át és átjárta az édes, bódító mérég, melynek szerelm a neve. És éppen azért, mert eddigelő nem gyálomló lelke senki hatást, mert a modern világban imáron szokásos tizenhárom-tíz, mely igen gyermekek szerelmétől megmarad, mely évek sok esetben letérli ezen magusz-

tos érzelem himporát, éppen ezért szerelmében erős és nemes szenvedély, az érzés tisztasága csillogott.

A gyermekleányból egy csapással nő lett. Nő, a ki szeret véghetetlenül, de a ki, ha a körülmenyek egy hoznak magával — gyűlölni is tudna véghetetlenül. Mezkomolyodott. Az az előtti szeles, nagy bakfából, ki minden lében kanál volt, szótlan komoly leány lett, ki mintha büszke lenne lelkével ezen nagy atlatálakörösre, elhagyogatta lassaként régi, gyermekes szokásait.

A kedvence Baby — a hatalmas dog — szinte csudalkozva nézett okos fényű szemével rá — neha-néha napján kedve szottanyt vagy járszadoni és groteszk agrárszóló körülönalta szöke jatszókat — ha Elly ilyenkor rendreutastotta őt: régi! Baby!

És egyéb hasonló dolgok is, melyek eddig-eleg gyermeklelkeknek természetes, ösztönte kifolyásai voltak, el-elmaradoztak csendesen.

De az új érzés nemcsak lelkületében idézett elő szemmel látható változást, hanem külsején is. Szemei nedves fényben égtek folyón, arcáról valami szokatlan melegség sugárzott le, agógdóvá, féltve őráztt, elitlított boldogság. A szerelm, mely a leányok nagy részénél epedekést, a világ fájdalom egy nemet idézi elő és arcukról letérli a rúzsokat, nála egészen ellenkezőleg hatott. Sem külsején, sem lelkületében nyoma sem látszott az fájdalom sóvárgásának, mely a méla hőidőt ezüst fényenél, a maganyban éret magát jól.

Ha egdül volt kézimunkájával — mint minden leány idejára — is szerezettel gondolt a dalias tsztre, de derűsen édes megnug-vással. Lelkében újból megcsendült szíves szava, miket tánt alatt hozzá intézett s maga elő idézve alakját, újból belenzett becsületos, ösztönte szemébe, melyek olyan bizalomgerjesztően nétek akkor rája.

És ésszerakosszaga buzgalommal emlékekben mindazokat, miket akkoron elmondott és a nők finom östönével úgy találta, hogy ő a majális alatt nem volt egészen közönyös alak előtte. Bár Dezső — jóízűlési ember lévén — az első kínálkozók alkalmokor semmiféle olyan nyilatkozatot nem tett, melyből a melegbő viznyaltat jözetten következtethette volna — Kéznapj lényegtelmen dolgokról beszélgettek akkoron, az iradalomról, a zenéről — mégis tudta, hangja ösztönte meleg csengéséről, szíves készségéről, melyvel véle foglalkozott, szemébe tekintetéről, hogy Dezsőben a rokonszenvek, a vonzalomnak szikráját meggyújtotta.

És Elly ezért megelégedett. Boldog volt, egészen és teljesen boldog.

Mind ezt Magda a nők élelástásával hamarosan észrevette.

(Folytatás következik.)

Felolós szerkesztő: REITZ JANOS.

Kiadó-tulajdonos: CSANÁDY JÓZSEF.

Pántlikagilisztában és gyomorjában szenvedés az emberiség fele részé.

A szenvedés emberiség vi. gasztalására és segélyre! Kik nálunk feregben és gyomorjában szenvednek?

Pántlikagilisztá
fejtést, és gyomorjában a puffogó-tökereket által. Fájdalmas, és segélyre! Kik nálunk feregben és gyomorjában szenvednek?

Egyedül valódi kapható:
Schneider József
gyógyezérszónál
Resztán, fő-tata 3.
(Délmagyarország.)

Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélkül, gyors és biztos eredményt jótállás nyújtatik. Nem árt, ha a pántlikagilisztá-féreg nincs is jelen. — Az előtör megjelölés — Törvényszék által engedélyezett doboz pontos használati utasítással a bel-és külföldi részére Ft 300 posta utánvétel vagy a fenti östönnek előre való beklüldetésével. A pántliká gilyozta tünetek a következők: az ar hályvagsága, bégáyd tekintet, kők szemkarikák, lesoványgás, elnyakultság, hevent nyelvi, emésztéshétség, ét-vágytalanság, felváltva moht ótvágyás, gyakori rosszullet vagy épen ájulások és szédülés főleg égyomromal, egy bomlyag felszállása egész a nyak-ki, nyálköznyálomlé, a test meglengése, gyomorsav gyomorhég, gyakori fejfogások, bölgöres, hezgergetés, hullámszerű mozgások, szívó, szívó fájdalmas és szurkos a belében, szivfogások, a vék-réteg rendeltetését károsító nőknél, gyakori előtlenit beálló főfájás, a buskomorszóra való hajlam, élettenszég és a hálal óhajlása. Suttaltesek-kések hatáskörben fölmutathatók, gyorsan és biztosan gyógyítanak nőknél és uraknál egyenylent ferferőtt, húgyzó-folyásokat, folyásokat nőknél és uraknál hófesz-komleziós nélkül. Egy doboz ára 2 Ft 50 kr. Makacs bá ellon egy dupla adag 4 Ft. Mind egyedül valódián kapható;

Schneider József gyógyezérszónál, Resztán, fő-tata 3. (Délmagyarország.)

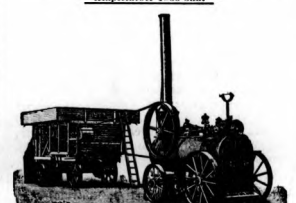
Millió beteg segített már ez a szer
Itt meg kapható a legjobb iszákosság (szérség) elleni szer, l. éveg ára 2 forint.
Öreg bajnál 4 forint.

Drössler Károly

es. és kir. szabadalmazott gazdasági gépnyár vas- és érczűtőben.

Budapest, VI., Váci-körút 59. sz.

Alapítottott 1866-ban.

Ajánla saját gyártmányú legkötűnőbb kivitelű szabadalmazott gépeket, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legelőszérűben megfelelnek és az összes gazdaságba vágó gépek.

Kizárólagos képviseletőség Magyarország részére
LANZ HENRIK mannheimi ezgétől

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár-gépmozonyok és csőlépőgépek; utóbbiak háromszort legelőszérűben berendezve.

Ezen készletek minden eddigi versenyeszűtőnél az összes versenyt befelől és angol gyártmányoktól legmagasabb kitüntetéssel legyártók. Ezeket tehát a világ legjobb gépezőlépőket.

Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosztatással készséggel szolgálnak.

Üzletáthelyezés és megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Szentesen Szeghety Zoltán urnak a nagyvendéglőben levő **könyv-, papír-, ír- és rajzszekerekedését**, valamint könyvkötészetét átvettem s egy év óta fennálló könyvtözetemmel egybekapcsoltam.

Könyvkereskedés e szemét ajánlom, mint legelőszérű bevásárlási forrást diszkrumekben, imakönyvek, üzleti és tankönyvek, valamint mindennemű papírárkban.

Könyvtözetemben minden e szakba vágó munkák, u. m. emlékalbumok (a leegyszerűsítettől a legremekebb kivitelűig) folyóiratok, regények, tan- és üzleti könyvek s mindennemű diszkrumak a legutányosabb árban készítettnek el.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

UNTERMÜLLER ERNŐ Szentesen.

Megrendeléseket Kunszentmárton és vidéke részére elfogad

Csanády József

könyvnyomdája,

a hol is a legelőszérűbb kiállítási és legutányosabb árú nyomtatványok szintén megrendelhetőek.